

Tavasza állni fog a ROK

Dr. Kovács Kálmán igazgató nyilatkozik

– Rögtön kinevezése után pályázat jelent meg a ROK munkatársi státusaira. Hogy megy a toborzás?

– Eddig 50-60 személy jelentkezett a 13 helyre, nagyon kiváló pedagógusok, és olyanok is, akik valószínűleg nem fognak megfelelni. Azt szeretném, ha minden szakterületre a legkiválóbbak kerültek.

– Sokan úgy tartották, hogy a kiváló szakemberek nem mennek majd önközzel dolgozni. Egyrészt az előzmények, a pedagógustársadalom ROK-kal szembeni ellenállása miatt, másrészt, mert nem tudják úgy megfizetni őket.

– Az ellenállás közel sem volt olyan erős, mint ahogy azt nagyon sokan beállították...

– A szakszervezeteknek erről alighanem más a véleményük.

– A szakszervezetek és bizonyos pedagógus szervezetek egyértelműen ellene voltak a ROK-nak. Az én tapasztalatom szerint azonban a pedagógusok 90 százaléka ellenőrzést szeretne, csak ez nem kap nyilvánosságot. Amit a szakszervezetek akartak, az sehol a világban nincsen. Például Angliában működik kétpólusú irányítási rendszer, amely nagyon bonyolult módon próbálja az állam szerepét érvényesíteni az oktatásban, nem igazán nagy sikerrel, pontosan a közbülső intézmény hiánya miatt. Az országok nagy többségében három pólusú rendszer van, közbülső intézményekkel, melyek előnye a területi elhelyezkedés és a helyi ismeretek birtoklása. Ilyen van Franciaországban, Németországban, Ausztriában, azzal megfigyelve, hogy ezek az intézmények jóval nagyobb hatáskörrel rendelkeznek, mint ami a magyar ROK számára valaha is elképzelhető lesz. A francia területi központnak például vétőjoga van az iskolai igazgatók kinevezésében is.

– A ROK munkatársak fizetéséről...

– Sajnos arra nincs lehetőségünk, hogy a legjobbakat a közalkalmazotti törvény előírásain fölül megfizessük, de úgy néz ki, hogy azt a keretet, amit a törvény 94-től ír elő, mi már a jövő évben folyósítani tudjuk munkatársainknak.

– Felvette már a kapcsolatot az önkormányzatokkal, illetve a pedagógus szakszervezetekkel?

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

„Könnyen lehet, hogy vádolni fognak.”

Kopott kis szoba a megyeháza legfelső emeletén: jelenleg az alakuló Dél-Magyarországi Regionális Oktatási Központ székhelye. A központ amúgy sem lesz pazarló hely – mondja erre a ROK novemberben kinevezett igazgatója, dr. Kovács Kálmán (47), aki pályázat útján nyerte el a tisztséget. Az új igazgató eredeti végzettsége szerint testnevelőtanár. Egy évet általános iskolában, három évet középiskolában, de elsősorban a felsőoktatásban dolgozott. 1974-től foglalkozik pedagógiával, nevelésszociológiával, iskolatörténettel, 78-ban pedagógia szakot végzett a JATE-n, pedagógiából (vezetépszociológiai témában) doktorált. Tanulmányai jelentek meg az oktatásirányításról, illetve a magyar iskolaszékek történetéről és alternatív lehetőségeiről. 1977 óta a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán tanít, németül és angolul beszél középfokon, oroszul és olaszul társalgási szinten.

– A szakszervezetekkel nem, de erre nincs is szükség, mert mi szakmai irányítószervezet vagyunk, s nem érdekvédelmi. Az irányítás nem érdekvédelmi kérdés. Minden szakmai szervezettel folyamatban van a kapcsolattartás, természetesen a régió megyei és városi önkormányzataival, valamint a kulturális és oktatási bizottságokkal is. Kellek meglepetés ért a pedagógiai intézetek részéről, mert bár várható volt, hogy igen erősen ellenérdekeltek lesznek, együttműködési készséget tapasztaltam. Véleményem szerint az oktatási rendszer körében mindennek megvan a helye. A rendszer akkor működik jól, ha a központi irányításnak, az iskolafenntartói önállóságnak, és a tanári önállóságnak egyfajta szintézise valósul meg. Szeretném tisztázni, hogy az igazgatókinevezés önkormányzati jogkör, és a ROK-

nak nincs közvetlen beavatkozási joga. A ROK nem sértheti az önkormányzatok iskolafenntartói jogkörét.

– Hogyan avatkozhatnak be?

– Remélem erre nem lesz szükség. A köztársasági megbízott hivatalán és a bíróságokon keresztül tudunk lépni.

– Miközben beszélgettünk, egy kollégája kérdéssel érkezett: egy pedagógus pártfőiskolai képeztéssel tanít, hogyan sorolják be? Miként tudják megoldani a hasonló eseteket? Minden pedagógusnak ellenőriztetik az oklevelét?

– A képesítési előírások nyilvántartási előkészítése az iskolák érdeke, mert 1994-től a közalkalmazotti törvény előírásai kötelezőek lesznek, tehát a bértételekre vonatkozóak is. Viszont jelenleg az iskoláknak nincs információadási kötelezettségük a ROK felé.

– Nem is lesz?

– Ezt majd az új közoktatási törvény dönti el, bár mint mondtam, az iskoláknak érdekük az információnyújtás. Folyamatban van egy országos számítógépes adatbázis kiépítése is, amelyben tárolni tudjuk majd az irányítási információkat, benne lesznek a kerettanterv, a tankönyvek, a szakmai és szolgáltató intézetekre vonatkozó információk. Remélem, a minisztérium ki tudja harcolni rá a szükséges pénzt.

– Annak idején a ROK-vitáknak politikai felhangjuk is volt. Nem fél a vádtól, hogy a pedagógus szervezetek számájára politikai szempontokat érvényesít, mint a „kormányzat kinyújtott karja”?

– Könnyen lehet, hogy vádolni fognak, de én nem félek tőle. ROK-igazgatóként messze nemcsak a szakmaiságot fogom szem előtt tartani. Nekem, mint a központ vezetőjének a kormány szakmai koncepcióját kell képviselnem. Mi a politikával csak annyit foglalkozunk, hogy van egy oktatáspolitikai koncepció, amelynek megvalósítása a kötelességünk. Ez nem azt jelenti, hogy ebbe nem férnek bele a pedagógusok érdekei, de mi szakmai ellenőrzési szerv vagyunk. Ez kormányváltáskor is igaz lenne. A napi politikai ügyeknek az oktatás irányításában nincs helyük.

– Ön politizál?

– Ez nem titok. Köztudott, hogy a Kereszténydemokrata Néppárt tagja vagyok. A közalkalmazotti törvény nem tiltja, hogy politizáljak. Ezzel együtt nem szeretném, ha azt hinnék, azért, mert valaki kormánypárti, hátrányba kell kerülnön egy állás betöltésénél. Az én pályázatomnál tisztán a szakmai értékeket vették figyelembe, ennek utána lehet nézni.

– Mennyi időbe telik a ROK felállítása?

– Csak akkor töltjük be az egyes helyeket, ha arra szakmailag megalapozott pályázatok érkeznek. Azt hiszem, tavaszra fel tud állni a szakértői gárda is, s akkor csak a Regionális Oktatási Tanács marad, aminek megalakításáról tárgyalások folynak a különböző szakmai szervezetekkel.

PANEK JÓZSEF

A Kincskereső decemberi száma

A folyóirat decemberi számának javát a karácsonynak, a karácsonyi ünnepkörnek szentelte. Ez már a verscímek felsorolásából is nyilvánvaló: Babits Mihály: *Karácsonyi ének*; Juhász Gyula: *Betlehemes ének*; Simai Mihály: *Fehér karácsony*; József Brodskij: *Betlehemi csillag*; Szauer Ágoston: *Karácsonyjé*; Antal Artilla: *Igazi karácsony* – klasszikus és mai, magyar és idegen költők vallanak legszebb vallási és családi ünnepünkhöz fűződő érzelmeikről, a szeretetről, amelyet a kis Jézus jelképez, s amely annyira hiányzik vizsályokba, háborúkba sodródó világunkból. Gaál Éva ezúttal nemcsak az Afrika-tárgyú Safir és Safinával jelentkezik, hanem Jézus Krisztus születéséről szóló rajzos-szöveges Biblia-feldolgozásával is, és a hátsó borító szép rajza – a betlehemi csillagot követő napkeleti bölcsek – ugyancsak az ő műve. Folytatódik C. Aubry regényrészlete, a *Belle és Sébastien* – a falusiak által üldözött kóbor kutya megmenti pártfogója életét, s ezzel mindenki szeretetét elnyeri... Még egyszer, búcsúzóul a komisz kölyök is megírja újabb csínyeit – a Metta V. Victor könyvét fordító Karinthy Frigyes hősünk kriminális helyesírását is sikerrel tette át magyarra. Folytatódik Janikovszky Éva–Réber László népszerű „képregénye” is, a kamaszkodás válságait megértő humorral elmesélő Kire ütött ez a gyerek? Horgas Béla Téli álm című meséje Mab királynőről, az ezüst gömböcskében utazó törpe csínytevőről szól (aki olvasta vagy látta Shakespeare Rómeó és Júliáját, már találkozott vele). A szám versei nemcsak a karácsonyról szólnak, de valamennyi igazi téli hangulatot áraszt. Nagy László Csodafiú-szarvas című költeménye, Kerék Imre és Fecske Csaba versei a ma már ritka havas-deres téli napokat idézik. A Kincskereső decemberi számát Balogh Péter, Kaján Tibor, Gaál Éva, Papp György és Szecskó Tamás illusztrálta, s találunk benne néhány gyönyörű karácsonyi tárgyú Dürer-metszetet is.

Dalos hétvége Újszegeden

Vőfélyek a Sportcsarnokban

A Partiscum Kft. tavaly Üllésen, Zombón, valamint az újszegedi Sportcsarnokban – ez utóbbi színhelyen két alkalommal is – sikeres, a nézők és hallgatók körében nagy visszhangra találó nemzetközi lakodalmas- és tánczenekari vetéledőt rendez. Már akkor felmerült egy új rendezvénysorozat igénye. A tavalyi sorozat anyagát ugyanis kazettán is megvásárolhatták a „muskátlizene” szerelmesei.

Az idei versenysorozat a csanyóteleki sportcsarnokban kezdődött; a második felvonás a Békéscsabán került sor; majd Hódmezővásárhely közönsége értékelte az énekeket és zenészeket.

Eljött a döntő ideje! Vasárnap, december 13-án 17 órától a szegedi Sportcsarnokban újra Partiscum-produkciót élvezhetnek a nézők. Műsorvezető Fekete Gizi Jászai-díjas színművész. Jelszó és cím: „Szórakozunk ismét együtt!”

A nagy érdeklődéssel várt

döntő mezőnye: – tánczene: Baiczner zenekar (Békéscsaba); „EZ” együttes (Szarvas); Hangulat (Érsekcsanak); Dominó együttes (Békéscsaba). Lakodalmas zenekarok: Kósa Mihály zenekara (Csanytelek); Edison (Szeged); Casino (Sarkad); Assinkron (Temesvár); Vass Péter és együttese (Szeged–Temesvár); Cocktail együttes (Csantavér). Táncdalénekesek: Szegedi Miklós (Sarkad); Kothencz Lajos (Kiskőrös). Magyaróta énekesek: Kiss Sándor (Sarkad); Fodor Károly (Szeged); Vass Péter (Szeged). Vőfélyek: Mészáros Péter (Kecskemét); Szabó László (Gyula); László Pál (Szentes); Hunyadvári József (Gyula).

A szervezők értékes díjakkal jutalmazták a döntő résztvevőit. A közönség szavazatokkal is kifejezheti tetszését! A Kőbányai Sörgár sörköstolóval kedveskedik. Aki akar, táncra perdülhet. Video- és magnófelvétel a helyszínen megrendelhető.

DM PROGRAMAJÁNLAT

MA NAGY ISTVÁNNÉ go-belin-kiállítás december 21-éig tekinthető meg a szőregi művelődési házban, hétfőtől szombatig 13-19 óráig.

KAMASZKLUB lesz 16-18 óráig a Szászországi Gyermekházban.

AZ UFÓK NYOMÁBAN címmel Sós Tibor videovetítéses előadást tart 16.30 órakor a Csillag téri fiókkönyvtárban (Keresztöltés u. 29.).

AD AND D KLUB középiskolásoknak, 18 órától a BBMK Belvárosi klubjában.

SZILÁGYI ERZSÉBET ad koncertet 19 órakor a JATE aulában – a JATE Kulturális Titkársága rendezésében. A szegedi operaénekesnő vendége Németh József, a Magyar Állami Operaház tagja. A műsoron Delibes, Donizetti, Erkel, Rimszkij-Korsakov, Puccini, Verdi, Thomas és Lehár művei szerepelnek. Az est házigazdája Gyűdi Sándor, zongorán kísér Alter Katalin.

BRYAN ÉLETE – a filmet 19 órától vetítik a Tamási Áron szabadidőközpontban. A vetítés alatt és után. CSAKJÓ-ZENE teaház.

HOLNAP SZINITANODA 8-12.30 óráig a BBMK Belvárosi klub-

jában (vasárnap is). Vezeti: Csicsai Antal.

CSIRIBIRI GYERMEK-KUCKÓ 9-12 óráig az ifjúsági házban. Karácsonyi népszokások a gyermekfoglalkozás témája.

ADVENTI KOSZORÚK. Előadás és koszorúkészítés 9-13 óráig az odesszai könyvtárban (Korondi u. 11.) 9-13 óráig; a rókusai könyvtárban (Vértói út 5.) 14-17 óráig ismét használt könyvek vására lesz.

MÚZEUMI MATINÉ: dr. Csizmazia György Madárkarácsony címmel tart biológiai foglalkozást 10 órától a Móra Ferenc Múzeumban.

ÓRIÁSI JÁTSZÓHÁZ lesz 14-19 óráig a Szászországi Gyermekházban (Kálvin tér 6.).

A JUHÁSZ GYULA MŰVELODÉSI KÖZPONTBAN zene, tánc, akroba tika a nagyteremben, 16 órától. Műsorban a Sasfészek rock and roll és a break klub bemutatója; Lutra klub, kerámia-, néptáncfoglalkozások ugyancsak 16 órától; 19-től a rockklubban a Holdcore, a Sedative és a Túlélők együttes lép fel.

LUCA-NAPI zenés, táncos összejövetelt rendez 20 órától a zombói József Attila Művelődési Ház, ahol a Bambinó együttes szórakoztatja a vendégeket.

Weninger Richárd ARTISJUS-díjas

Egyedüli szegediként, idén Weninger Richárd, a szegedi konzervatórium igazgatója, a Weiner Leó Kamarazenekar karnagya az ARTISJUS Zenei Alapítvány díjában részesült. A Szerzői Jogvédő Hivatal alapítványa évente adományoz díjakat azoknak az előadóknak és karmestereknek, akik a mai magyar zene terjesztésében kiemelkedő eredményeket értek el.

A Weninger Richárd vezette Weiner Leó Kamarazenekar fennállása óta gyakorta tűzött műsorára kortárs zenei darabokat, és sok zeneszerző egyenesen a zenekar számára írt műveket. A kamarazenekar ösbemutatóiként emlékeztetéseket: Ránki – Divertimento, Huszár – Kamarakonzert, Kreisler-Huszár – Suite of Vienne, Vántus – Gemma, Hommage à J. S. Bach, Szőlőssy – Tristia, Szunyogh – Memoriola, Nógrádi – Rapszódia és Hollós Máté – Hommage à Szeged című műve. Az alapítvány díjazottja ezenkívül több mint húsz éve egyik szervezője a Szegeden évente megrendezett Mai Magyar Zene Hetének.

Emlékképek, régi hangulatok

Az egyik fotón Szeged város egyenruhás szolgálai sorakoznak. Összesen nyolcan. Az évszám: 1890. Büszkén tűrik a fotózást embe-reink. Mondhatni: legények a talpukon. Nem véletlenül bizatott rájuk az egyenruha. Szolgál-ják a közt. A kép mondja is: így van ez rendjén.

És mindarra, ami a A tegnap világa című fotóalbum lapjain felbukkan, mindarra, amit a kor jeles fotósai megörökítésre méltónak tartottak elmondható: így volt ez rendjén. Tágas, fákkal beültetett köztereken emberszabású épületek emelkedtek szolid anyagból. Az urak a kávéház árnyas teraszán kvaterkáltak, a hölgyek korzóztak napernyőjük alatt. A gyerekek szaladgáltak,

a dadák örködtek rájuk, meg a huszártisztekkel szemeztek.

A tegnap világa című képeskönyv – Jalsovszky Katalin és Tomsics Emőke munkája, az Officina Nova kiadása – gazdag áttekintés a századforduló Magyarországi városairól, amelyeket az akkor együtt élő sok nemzet emelt. Sajátos ízek, hangulatok az Alföldről, Felvidékről, a Dunántúlról, Erdélyből.

A tegnap világa című kötet fotóiból tegnap nyílt kiállítás a megyeházán.

BÁN ANDRÁS

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA